

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Filipa Dienstbiera, soudce Tomáše Langáška a soudkyně Veroniky Juříčkové v právní věci žalobce: **D. G.**, zastoupeného JUDr. Ing. Jiřím Špeldou, advokátem, sídlem Šafaříkova 666/9, Hradec Králové, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 4. 2021, č. j. OAM-151/ZA-ZA11-ZA22-2021, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 6. 10. 2021, č. j. 51 Az 3/2021 - 43,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV. Odměna ustanoveného advokáta JUDr. Ing. Jiřího Špeldy **se určuje** částkou 4 114 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a řízení před krajským soudem

[1] Dne 29. 4. 2021 žalovaný zamítl žalobcovu žádost o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, neboť žalobce je státním občanem Gruzie, kterou Česká republika v souladu s § 2 vyhlášky č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců (dále jen „vyhláška č. 328/2015 Sb.“), považuje za bezpečnou zemi původu ve smyslu § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu. Žalobce neprokázal, že v jeho případě Gruzii za bezpečnou zemi původu považovat nelze.

[2] Žalobu proti rozhodnutí žalovaného Krajský soud v Hradci Králové zamítl.

[3] Krajský soud zrekapituloval, že dle výpovědi žalobce přicestoval v roce 2018 do Polska, odkud následně v roce 2020 přijel do České republiky, neboť dostal radu, že si zde vydělá více peněz. Důvodem pro vycestování ze země původu byly finanční problémy,

kteřé žalobce měl. Účetní, jež pro něj pracovala, za něj neodváděla DPH, žalobce si tak následně musel půjčit od banky a přišel o dům. Žalobce byl členem strany Národní hnutí sjednocení a domníval se, že jeho účetní DPH neodváděla schválně, neboť byla zaměstnaná na Ministerstvu zemědělství Gruzie, tedy ve vztahu ke druhé (konkurenční) vládnoucí straně Gruzínský sen.

[4] Krajský soud konstatoval, že žalovaný zcela správně vyhodnotil informace obsažené v dokumentu Hodnocení Gruzie jako bezpečné země původu z listopadu roku 2020, s jehož obsahem byl žalobce před vydáním rozhodnutí seznámen, přičemž nenavrhl doplnění dokazování, ani nedoplňl nic ke své žádosti. Žalobce netvrdil žádné skutečnosti, které by byť náznakem měly vést k závěru o tom, že v jeho případě se o bezpečnou zemi původu jednat nemůže. Soud se ztotožnil s žalovaným, že za takové skutečnosti nelze považovat žalobcovy subjektivní pocity ohledně toho, kdo vlastně nese odpovědnost za to, že za něj nebylo odváděno DPH jím najatou účetní.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[5] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (stěžovatel) kasační stížnost, v níž uvádí, že byl v Gruzii členem politické strany Národní hnutí sjednocení. Vládnoucí strana Gruzínský sen na něj vyvíjela nátlak, čímž se dostal do finančních problémů, které nebyl schopen splácet, proto nakonec o vše přišel. V Gruzii je korupce, politický klientelismus. Vládnoucí strana Gruzínský sen v Gruzii splývá se státem. V nedávných volbách byl i OBSE zjištěn odsouzeníhodný nátlak na voliče. Stěžovatel tvrdí, že byl pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, resp. zastávání určitých politických názorů ve smyslu § 12 zákona o azylu, z důvodu svého členství v opoziční politické straně.

[6] Stěžovatel namítá, že Gruzie není bezpečnou zemí původu, neboť státní moc není způsobilá zajistit dodržování lidských práv a právních předpisů. Dokládá to i skutečnost, že dne 1. 10. 2021 byl dokonce uvězněn gruzínský exprezident, následně byl proti své vůli hospitalizován a byly proti němu použity fyzické tresty. Žalovaný ani krajský soud nereflekovali aktuální situaci v zemi původu stěžovatele, která závěr o bezpečné zemi původu vyvrací.

[7] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že stěžovatel neuvádí, proč by mělo uvěznění prezidenta Saakašviliho jakkoliv ovlivnit jeho situaci, a žalovaný takový důvod nenachází. Dále žalovaný konstatoval, že stěžovatel v kasační stížnosti pouze rekapituluje dosavadní stav a že problémy stěžovatele v zemi původu spočívaly v dluzích, kvůli kterým banka prodala jeho dům poskytnutý jako zástavu. Stěžovatel svůj azylový příběh, že dluh měl být důsledkem spiknutí jeho účetní a strany Gruzínský sen, staví pouze na vlastních a ničím nepodložených domněnkách, k čemuž žalovaný odkazuje na obsah správního spisu.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[8] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti nejprve hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Kasační stížnost je přípustná. Jedná se však o věc rozhodovanou v řízení před krajským soudem samosoudcem, a proto se soud podle § 104a zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), zabýval otázkou, zda kasační

pokračování

stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou.

[9] Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud podrobně vyložil již v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž interpretoval neurčitý právní pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“. O přijatelnou kasační stížnost se dle tohoto rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; 4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[10] Stěžovatel v kasační stížnosti nevznáší žádné právní otázky, které by nebyly judikaturou řešeny, byly řešeny rozdílně či by měly být vyřešeny jinak.

[11] Zákon o azylu v § 16 odst. 2 stanoví: *Jako zjevně nedůvodná se zamítne i žádost o udělení mezinárodní ochrany, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany přichází ze státu, který Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu, neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze.* Bezpečnou zemi původu definuje § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu a podle § 2 bodu 7 vyhlášky č. 328/2015 Sb. Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu také Gruzii, s výjimkou Abcházie a Jižní Osetie.

[12] Krajský soud správně předeslal, že s ohledem na promeškání transpoziční lhůty ze strany českého zákonodárce ve vztahu k čl. 46 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013, o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“), jež zakotvuje povinnost členských států zajistit pro žadatele o mezinárodní ochranu účinný opravný prostředek, je jeho povinností přihlížet v řízení i k případným novým skutečnostem, ačkoliv nemohly být žalovanému správnímu orgánu v době jeho rozhodování známy. Z rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 20. 10. 2021, č. j. 41 Az 58/2020-52, vyplývá, že soud při soudním přezkumu rozhodnutí žalovaného založeného na konceptu bezpečné země původu musí mít možnost nejen posoudit, zda se žadateli podařilo vyvrátit domněnku bezpečnosti, ale předtím se také zaměřit na otázku, zda vůbec k zařazení země na seznam bezpečných zemí původu došlo v souladu s procedurální směrnicí a zákonem o azylu.

[13] V projednávané věci sice stěžovatel namítal, že Gruzii nelze považovat za bezpečnou zemi původu, omezil se však na obecná tvrzení, k jejichž prokázání ani nenavrhl provedení žádných důkazů. Krajský soud v souladu s výše uvedeným závěrem přezkum posouzení Gruzie jakožto bezpečné země správně provedl a shledal, že ze zprávy Hodnocení Gruzie jako bezpečné země původu z listopadu roku 2020 je možné tento závěr učinit.

[14] V případě řízení o žádostech žadatelů přicházejících ze zemí označených jako bezpečná země původu je oproti jiným azylovým řízením zdůrazněno důkazní břemeno žadatelů. Jelikož se dodržování mezinárodních závazků a neporušování práv vlastních občanů u bezpečných zemí původu presumuje, leží odpovědnost za prokázání opaku právě na žadatelích. Institut bezpečné země původu zakotvený v § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu a v čl. 36 a 37 procedurální směrnice stanoví presumpci nedůvodnosti žádostí osob

přicházejících z dané země – srov. § 16 odst. 2 zákona o azylu. Jinými slovy, žadatel o mezinárodní ochranu přicházející z bezpečné země původu musí prokázat, že v jeho konkrétním případě tento stát za bezpečnou zemi původu považovat nelze, což v důsledku znamená, že musí prokázat, že mu hrozí větší riziko pronásledování nebo vážné újmy než ostatním osobám v obdobném postavení (viz rozsudek ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70, č. 1749/2009 Sb. NSS).

[15] Jak žalovaný, tak krajský soud v intencích uvedené judikatury postupovali a dovodili, že stěžovatel neprokázal, že by v jeho případě (ve vztahu k němu) nebylo možno Gruzii považovat za bezpečnou zemi původu. V kasační stížnosti stěžovatel s tímto závěrem nepolemizuje, pouze opakuje jím tvrzené skutečnosti, které však již žalovaný a krajský soud správně posoudili.

[16] Nejvyšší správní soud uzavírá, že v projednávané věci neshledal pochybení krajského soudu, natož takové, které by mohlo mít vliv na hmotněprávní postavení stěžovatele.

IV. Závěr a náklady řízení

[17] Vzhledem k výše uvedenému Nejvyšší správní soud odmítl kasační stížnost jako nepřijatelnou podle § 104a s. ř. s.

[18] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 větou první a odst. 7 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, část III. 4). Stěžovatel v řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný měl ve věci plný úspěch, nevznikly mu však náklady nad rámec běžné úřední činnosti, pročež se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává.

[19] Stěžovateli byl usnesením Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 3. 8. 2021, č. j. 51 Az 3/2021-19, ustanoven zástupcem advokát JUDr. Ing. Jiří Špelda. V takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 10 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Soud určil odměnu advokáta za jeden úkon právní služby, spočívající v podání kasační stížnosti (§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)] ve výši 3 100 Kč (§ 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5 téže vyhlášky], k čemuž náleží náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 4 téže vyhlášky). Advokát je plátcem daně z přidané hodnoty, odměna se proto zvyšuje o 714 Kč, představující hodnotu DPH. Konečná výše odměny tak celkem činí 4 114 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. listopadu 2022

JUDr. Filip Dienstbier, Ph.D.
předseda senátu

